

GAZETA LWOWSKA.

Wychodzi z Dodatkiem codziennie, prócz świąt i niedziel. Prenumerata kwartalna miejscowym 4 zlr. 15 kr., odbierającym pocztą 4 zlr. 40 kr., insercyę opłacają od wiersza w półkolumnie (drukem garmont) po raz pierwszy 4 kr. następnie po 2 kr. m. k.

Gazeta Lwowska z Dodatkami wynosi prenumeratę na
Luty bez poczty . . . . . 1 zlr. 25 kr.
z pocztą . . . . . 1 zlr. 40 kr.
Luty i Marzec bez poczty . . . 2 zlr. 50 kr.
z pocztą . . . . . 3 zlr. 20 kr.

Do nabycia w kantorze Gazety Lwowskiej jest:
Tom I. Dodatku Tygodniowego z roku 18⁵⁰/₅₁ po 5 zlr. z przesyłką.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austriacka. — Francya. — Włochy. — Prusy. — Królestwo Polskie. — Grecya. — Turcya. — Egipt. — Wiadomości handlowe.

Monarchya Austriacka. Sprawy krajowe.

Lwów, 6. lutego. JP. Lang, komisarz cyrkularny przesłał na pogorzalców Czertezy 4 zlr. m. k. a dla Bucowa 2 zlr. m. k.

Lwów, 5. lutego. Na wezwanie ze strony c. k. Namiestnictwa dla Węgier wyraża się Lwowskiej gminie miejskiej za ofiarowany dla wsparcia dotkniętych powodzią mieszkańców Komorna dar w kwocie 80 zlr. 44 kr. m. k. publicznie najczulsze podziękowanie.

(Stan zarazy na bydło.)

Lwów, 2. lutego. Według nadesłanych w drugiej połowie zeszłego miesiąca raportów urzędowych przytłumiono wprawdzie wybuchł powtórnie w Okopach obwodu Czortkowskiego zaraze na bydło, ale zaraza ta pojawiła się w innym miejscu tego samego i w jednym miejscu Kołomyjskiego obwodu, a przeto zaraza ta grasuje teraz w jednym miejscu obwodu Bukowińskiego, mianowicie w Zastawnie, w jednym miejscu obwodu Kołomyjskiego, mianowicie w Czerniatynie i w 3 miejscach t. j. w Horodnicy, Postolówce i w Turylczem, obwodu Czortkowskiego, nakoniec w dwóch miejscach t. j. w Ilawczem i w Kozówce, obwodu Tarnopolskiego.

Liczba ogółowa wypadków zarazy zaszłych w 7 wspomnianych miejscach zaraza dotkniętych między stanem bydła liczącym 5055 sztuk, wynosi 574 sztuk, z których 176 wyzdrowiało, 363 odeszło, 3 palką zabito, a 32 według ostatnich raportów zostało jeszcze pod dozorem lekarskim.

Do tego doniesienia dodaje się ta uwaga, że zwierzchność i powołane do tego organa starają się wszelkimi siłami przytłumić zarazę.

(Depesza telegraficzna.)

Lwów, 5. lutego. Król. pruski sprawujący interesa przy wysokiej Porcie za pośrednictwem król. konzula w Odesie do p. prezydenta ministrów w Berlinie: „Reschid Baszę usunięto. Następcą jego ma być mianowany były wielki wezyr Rauf-Basza.“

Tę depeszę otrzymał d. 5. lutego Hausner & Violand dla telegrafowania do prezydenta ministrów w Berlinie.

(Ustęp z pisma hrabi Fiquelmont o jawności w słowie i piśmie.)

W orzeczonem wczoraj piśmie hrabiego *Fiquelmont* znajduje się następujący uwagi godny ustęp o zasadzie jawności w słowie i piśmie: „I my możemy chlubić się potęgą ludzkich zdolności; ale nim się poddamy urokowi słowa, czujemy jednak potrzebę badać w ustroju świata skutki idei, którym podobne słowo urocze służyć ma za wyraz. To badanie przekonało nas dowodnie, że jawność w tej objętości, jakiej się domaga dziennikarstwo i prasa w ogóle, nigdy nie może być dobrą zasadą rządu. Jawność bowiem w ogóle nie jest zasadą. W naturalnym porządku rzeczy jest ona tylko następstwem faktów dokonanych; jeżeli zaś poprzedza wykonanie, natenczas zwleka się ono albo skrzywia, a częstokroć nawet staje się niepodobnem. Wszystko bowiem, co się dzieje w naturze, odbywa się pod najgłębszą tajemnicą i widocznem jest tylko w rezultatach.“

Gdyby się wszystkie myśli zaraz przybierać miały w słowa, natędy byłby niemożliwym wszelki stan społeczny. Niemasz ani jednej ważniejszej myśli w człowieku, którejby nie chciał zachować w tajemnicy, jeżeli oczekuje jej rezultatów. Wódz porusza wielkimi masami wojsk, niewyjawiając nikomu tajemnicy swego planu, któryby się niepowiódł, gdyby był wiadomy. Szef domu handlowego niezwiada się nikomu z swojemi spekulacyami, a w księgi jego wgląda pu-

bliczność dopiero w dzień bankructwa. Niemasz utworu sztuki, z którymby się poeta lub artysta niekrywał w zaciszu swojej pracowni. Tam w samotnem ustroniu owłada duszę jego idea pierwotnie powzięta, tam nabiera ona kształtu i rozwoju, tam nadaje jej wyobrażenia swoje płonące i najprawdziwsze barwy. Dzieło samotności pełne jest wdzięku i prawdy; wyjawienie pierwotnej idei pozbawiłoby go wszelkiej świeżości, rosłoby nienaturalnie, jeżeli bowiem dusza przedwcześnie myśl swoją wyjawia, natędy wymuszenie zastępuje miejsce natchnienia. Nie w salonach robią się i piszą głębokie badania. Szczerze przywiązanie i cnota lubią się okrywać zasłoną. Niemasz nic tajemniejszego nad myśli serca; gdyby pierwsze spojrzenia pierwszej miłości widziane i zrozumiane były od świata, natędy straciłyby tajemną potęgę, która dwie istoty zarazem porywa i los ich rozstrzyga. Czyliż przyjaźń opowiada swoje poufne wyłania? Największym jej powabem niejestże właśnie ustronie? Miłość bliźniego szuka potajemnie chaty ubogiego, a lewa ręka niewie o tem, co dała prawica. Tajemniczość pomocy obudza wdzięczność, której niema tam, gdzie dłoń publiczna rozdaje składki pieniężne.

Niewiemy jakim sposobem człowiek przyszedł do tego, spodziewać się tyle po jawności; spodziewane jej rezultaty zapisane są tylko w jego ustawach. Mniemaz on się być poza zakresem stworzenia, mniemaz on, iż zdoła nadać porządek społeczeństwu w sprzeczności z zasadami rządu świata? Czyliż sądzi, iżby społeczeństwo ludzkie nie szło dosyć dobrze, gdyby szło trybem świata, i czyliż zdaniem jego podobna otworzyć ludzkości tór jeszcze większy i poprowadzić ją jeszcze dalej? Co domnie, który nietyle sobie roszeze i pokorniejszego jestem ducha, sadzę według wszystkiego, co widzę, że rzeczą jawności jest pokazywać rezultaty, lecz nigdy ich nietworzyć. Jawność użyta w nieswoim czasie psuje wszystko. A więc jeżeli według waszego systemu władza państwa jest delegacją, niechże przeto wolno działa ten wasz nowy delegowany, zastrzeżcie sobie tylko prawo żądać od niego, aby publicznie zdał sprawę z użytku swojej władzy. Ale głównym powodem, dla którego żądacie jawności, jest nieufność z zasady. Możeż podobna zasada kiedykolwiek być środkiem rządzenia? Niejestże ona raczej przeszkodą? Zaufanie jest pierwszą dźwignią tego wszystkiego, co w świecie dobrą idzie drogą. Wiara służy za podstawę religii, równie jak zaufanie stanowi fundament wszystkich uczciwych stosunków między ludźmi. Ozuwajecie więc, aby nienadużywano waszego zaufania; to już dostatecznem jest dla waszego interesu i dla waszego prawa. Ale nie poduszczajcie codzien czeredę pisarzy przeciw tym, których obowiązkiem jest rządzić wami; nie tak łatwa to rzecz, pomagajcie im raczej; a ponieważ koniecznem jest do egzystencji ludu, aby był rządzonym, tedy znóście tę konieczność cierpliwie i nie czyńcie rzeczy niepodobną. A niepodobną się stanie, jeżeli dziennikarstwo i nadal używać będzie nieograniczonej wolności, a to dla tej pojedynczej przyczyny, ponieważ potęga moralna jest własnością pisarzy, którzy tyle tylko powagi przyznają rządowi, ile im się podoba, a kilkakrotnie już zrobiliśmy doświadczenie, że ta koncesya na nie została zredukowana. Władza państwa nie może się teraz już prawie nigdzie uwolnić od tego nowego rodzaju tyranii.

Niejestto oczywiście materialny byt ludów, który wywołuje niechęć, na jaką cierpi społeczeństwo. Niepokój, który niem tak gwałtownie porusza, jest niepokojem umysłowym wywołanym przez rozprawę o fundamentalnych zasadach państwa. Ci, którzy tę dyskusję wywołują, nie mają częstokroć szczerości; wywołują ją z namysłu, aby sprowadzić zamieszki; jest broń, której używają do celów stronnicych, a czasem w miarę stanowiska także do celów politycznych. Naruszają oni samą siedzibę życia publicznego, niszcząc jego zasadę i organizm. Ci ludzie przybierają maskę wolności i ogłaszają się zbawcami narodów; aby posłannictwo ich miało cel jaki, proklamują przeto wszystkich książąt tyranami, którym należy stawić opór, a rządy ich ogłaszają za despotyczne, które koniecznie zmienić potrzeba. Aby dopiąć tego celu, używają sofismatów wszelkiego rodzaju; najniebezpieczniejszy ze wszystkich jest ten, co odłącza lud od rządu i oboje utrzymuje w ciągłej nieufności i nieustannej nieprzyjaźni. Ta taktyka burzenia zręcznie jest wyrachowana; lud bowiem, który zawsze jest stroną mocniejszą, musi nakoniec obalić rząd każdy. Wspomniona zasada wiedzie najprędzej do anarchy, ponieważ wszelki rząd rzeczywście czyni niepodobnym.“ (L. k. a.)

(Stan austr. banku narodowego z końcem stycznia r. b.)

Wiedeń, 30. stycznia. (Obwieszczenie stanu austriackiego narodowego banku dnia 27. stycznia 1852.)

Aktywa.

Według statutów banku wybita moneta . . . . . zlr. kr.
konwencyjna i sztaby srebrne 42.692.816 36¹/₄

	złr.	kr.
We wszystkich kasach bankowych znajdujące się po 3 ⁰ / ₀ uprocentowane bilety skarbowe	24,055.300	—
Detto nie uprocentowane bilety skarbowe . . . . . (2,126,685 złr. — kr.)		
Detto asygnaty na węgierskie dochody krajowe	1.086.722	„ — „) 3,213,407 —
Eskomptowane efekta, przypadające między 5 i 92 dniami	33,442,306	53
Eskomptowane efekta od Wiedeńskiego posilkowego komitetu	3,439,489	57
Suma	36,881,796	50
Detto w Pradze 1,165,501 r. 15 k.		
Detto w Bernie 940,000 r. — k.		
Detto w Peszcie 1,062,799 r. 17 k.	3,168,300	32 40,050,097 22
Forszusy na deponowane według statutów krajowe papiery państwa, spłacalne najdalej w 90 dniach	13,571,100	—
Detto austr. Lloydzie i niektórym miejskim gminom	1,172,000	— 14.743.100 —

Pretensye do państwa:

Ufundowany dług państwa za wykupienie papierowych pieniędzy w walucie wied., a mianowicie:		
a) po 4 ⁰ / ₀ uprocentowany	34,856.729	52 ¹ / ₄
b) nieuprocentowany	37,403.347	7 ¹ / ₄ 72.260.076 59 ² / ₄
Na realną hypotekę eskomptowane asygnaty centralnej kasy 3 ⁰ / ₀	50.000.000	—
Resztująca kwota ściągniętego po 2 ⁰ / ₀ uprocentowan. długu	7,500.000	—
	57,500.000	—
Z tego już amortyzowano	13,000.000	— 44,500.000 —

Od państwa gwarantowana.

a) Pożyczka dla Węgier po 2 ⁰ / ₀	551,509	— 17
b) Na zapomogę ubogich profesjonistów bez procentu	1,800.000	— —

Stan funduszu rezerwy w papierach państwa	8.116.594	36
Stan funduszu pensyi w papierach państwa i akcyach bankowych	900.772	1
Wartość gmachu bankowego i innych aktywów	3,551.802	51
	256,435.476	42 ³ / ₄

	złr.	kr.
Obieg banknotów	212,098.242	—
Fundusz rezerwy	9,458.845	37 ³ / ₄
Fundusz pensyi	898.985	37 ³ / ₄
Niepodniesione jeszcze dywidendy, mające się wykupić asygnaty, tudzież saldi bieżących rachunków	3.606.803	27 ² / ₄
Fundusz bankowy przez 50.621 akcyi do pierwiastkowej wkładki po 600 złr. m. k. za akcyę	30.372.600	—
Razem	256,435.476	42 ³ / ₄

Pipitz,

gubernator banku.

Sina,

zastępca gubernatora banku.

Miller,

dyrektor banku. (Llod.)

(Wiadomości z krajów koronnych.)

— Do Pragi przybył biskup z Aleppo. Zamiarem jego podróży jest zbierać dobroczynne składki na wystawienie zburzonych w Syrii chrześcijańskich kościołów. — Dnia 14. b. m. odbyła się w Budweis pod przewodnictwem biskupa konferencya całego tamtejszego kleru. Przedmiotem jej były sprawy duchowne. Jak słyhać, będzie się co miesiąc taka konferencya odbywać.

— Pewien mieszkaniec włości *Strawia*, w okręgu *Ragusa*, przekroczył dnia 7. b. m. austriacką granicę, by zwrócić dwóm Turkom dług pieniężny. Zastał swych wierzycieli na umówionem miejscu. Ale gdy im chciał złożyć pieniądze, nie mogli się zgodzić na gatunek monety, wszczęła się zwawa sprzeczka. Turcy rzucili się do broni, i zranili Dalmatyńczyka. Ten dobywszy z zapasa dwóch pistoletów, położył jednego z nich na miejscu trupem, a drugiego ranił tak mocno, że niezadługo umarł. Zwycięzca wrócił potem do *Strawicy* i oznajmił cały ten wypadek władzy publicznej.

— Z Dalmacyi donoszą, że między Danilem Petrowiczem i pewną częścią montenegryjskiego senatu, na którego czele stał prezydent, brat zmarłego Władyki, Petro Petrowicz, powstało nieporozumienie. Ta partya chciała Danila aż wtedy uznać następcą, gdy sobie zjedna przepisane w testamentie przymioty. Danilo nalegał na niezwłoczne uznanie, oświadczając jednak, że aż wtedy obejmie rząd, gdy wymaganiom testamentu zadość uczyni. Dyskusya w senacie była bardzo burzliwa, i aż pośrednicy musieli sprzeczącą się partyę do umiarkowania nakłonić. Danilo odwołał się nareszcie na proklamacyę Cesarza Rosyjskiego, który wzywa Montenegrynow szanować namieniony testament i Danila uznać następcą. To przywiodło przeciwników do uległości. Na dzień 13. zwołano naczelników Montenegrynow do *Cettigne*. Odczytano im namienioną proklamacyę, i wszyscy złożyli hołd młodemu Danilowi, a na ich czele Petro Petrowicz. Salwy z dział i karabinów towarzyszyły tej ceremonii, poczem Danilo dał sutą ucztę dla gości. Tymczasem pozostanie Petro Petrowicz na czele administracyi, a Danilo odjedzie temi dniami do Petersburga. — Niedawno temu było zajście między pasterzami z Montenegro i *Spiglieri*, przyczem się jednak zaden nie wydarzył przypadek.

Ślepi kochankowie w dolinie Chamouny.

(Z francuskiego pana Charles Nodier.)

Zwiedzając po raz drugi piękną, romantyczną dolinę Chamouny z posępną myślą i zboląłem sercem, — szukałem takich wrażeń dla duszy, któreby zdołały nadać inny kierunek myślom, — pragnąłem rozbudzić i ożywić serce takimi uczuciami, jakie nastrocza widok wspaniałych obrazów natury; — i usposobiony do tego mój umysł lgnął z tem większym zachwyceniem do wspaniałej piękności tych okolic.

Znowu jak niegdyś robiłem samotne wycieczki w dalekie ustronia; znowu zwiedzałem miły bór sosnowy, który otacza wioskę *des Bois*, i zachwycam się widokiem tej pięknej równiny, zasypywanej tyle razy śniegiem i lodami, nad którą z jednej strony wznoszą się majestatycznie śnieżne szczyty Alp, a po drugiej w dole sączą się mile srebrzyste nurty *Arveironu*. Co za rozkosz dla zdumionego oka patrzeć na te lodowe grotty, na krystalowe gmachy, które co roku inną przybierają postać!

Pewnego dnia, zwiedzając znowu to piękne ustronie, spostrzegłem uszedłszy kilkanaście kroków, że Puck, mój ulubiony wyżeł odbiegł gdzieś odemnie. Zdziwiło mię to bardzo; nigdy jeszcze nie odstąpił mnie mój pies nawet dla najmniejszego kaska, a teraz nie odpowiadał nawet na moje wołanie. Zniknięcie jego zaczynało mię niepokoić coraz więcej, gdy oto niespodzianie pojawił się Puck koło mnie widocznie przelękniony i nieśmiały; gdy spojrział na niego, zaczął się kurczyć i tulić do mnie z pokorą; wzrok jego był łzawy i błagający, a łeb miał zwieszony tak nisko, że uszyrna prawie ziemi dotykał; widząc go w takim stanie niepodobna było gniewać się na niego. Ja też go niekarciłem; ale za chwilę odbiegł pies znowu i znowu powrócił, i powtarzał to kilka razy, aż wreszcie idąc w ślad za nim doszedłem powoli do przedmiotu, który był tak pociągającym dla niego; zdawało mi się, że takie samo współczucie ciągnie i mnie do tego miejsca.

Na załomku skały siedział młody człowiek nader miłej i ujmującej twarzy; miał na sobie niebieską bluzę naksztalt tuniki i długi kij w rękę; cała postać jego przypominała mi bardzo żywo staro-

żytnych pasterzy *Poussina*. Obużoną szyję zakrywały mu długie jasne włosy spadające w gęstych lokach aż do ramion; rysy jego były ostro odznaczone, ale nie ponure, a w całej twarzy przebijał się wyraz głębokiego smutku. Najszczególniejsze jednak wrażenie, którego sobie wytłumaczyć nie mogłem, robiły na mnie oczy jego; były duże i szeroko rozwarte, ale osłupiałe i pozbawione życia. Szum wiatru przygłuszał odgłos moich kroków, i wnet poznałem, że mnie niespostrzegł. Ale wkońcu przekonałem się niestety, że młodzieniec był ślepy. Puck uważał pilnie, jakie uczucia malowały się na mojej twarzy, a gdy spostrzegł wyraz przychylny dla swego przyjaciela nowego, wspiął się na niego przednimi łapami. Młodzieniec zaczął głośko jedwabny włos Pucka i uśmiechał się do niego dobrodusznie.

— „Zkądże ty mię znasz?“ — mówił do psa wzruszonym głosem; — „przecież ty nie z naszej doliny. I ja miałem niegdyś psa, równie wesołego jak ty, i może równie łagodnego, tylko włos jego był miększy; ale i on mnie opuścił jak inni, których kochałem, — i on, ostatni mój przyjaciel, mój Puck ulubiony.“

— „To osobliwsza!“ — rzekłem — „Więc pies pana nazywał się także Puck?“

— „Ach, przepraszam pana!“ — zawołał młodzieniec, i wstał spiesznie opierając się na lasce, — „moje kalectwo niechaj mnie uniewinni.“

— „O — proszę pana — chciej usiąść napowrót; jak widzę, jesteś pozbawiony wzroku, mój biedny przyjacielu?“

— „Tak jest, od dzieciństwa.“

— „I nigdy niewidziałeś?“

— „O — widziałem, ale niestety bardzo krótko tylko. Pamiętam cokolwiek blask słońca, i gdy zwrócę oczy ku tej stronie nieba, gdzie się znajdować musi, zdaje mi się, że widzę ognistą kulę, co mi przypomina jego światło. Także pozostało w mej duszy słabe wspomnienie o białości śniegu i barwie gór naszych.“

— „Więc musiał to być zapewne jakiś nieszczęsny przypadek, który pana pozbawił wzroku?“

— Z 8070 sztuk bydła, które w Pesztyńskim komitacie i w przeciągu jesieni i tej zimy zachorowało, zginęło 3570. (*Presse.*)

— J. M. Cesarz Ferdynand i J. M. Cesarzowa Marya Karolina przesłali ze względu na panującą drożyznę wszystkich wiktuałów szpitalowi Elizabetynek w Pradze darem kwotę 1800 zlr.

(Kurs wiedeński z 5. lutego 1852.)

Obligacje długu państwa 5% — $94\frac{15}{16}$; $4\frac{1}{2}\%$ — $84\frac{7}{8}$; 4% — 4% z r. 1850 —; wylosowane — 3% —. Losy z r. 1834: — $1107\frac{1}{2}$; z roku 1839 $300\frac{5}{8}$. Więd. miejsko bank. —. Akcyje bankowe 1226. Akcyje kolei póln. 1517. Głognickiej kolei żelaznej $698\frac{3}{4}$. Odenburskie —. Budwejskie 267. Dunajskiej żeglugi parow. 655. Lloyd —.

Francya.

(Szczegóły statystyczne w senacie i radzie państwa. — Uzupełniające przepisy do rozporządzeń w szynkowniach.)

Paryż, 29. stycznia O utworzonych teraz dwóch wielkich władzach państwa, to jest o senacie i radzie stanu, podajemy następujące szczegóły statystyczne: Senat składa się z 84 członków, z których 72 przez prezydenta republiki są mianowani, a 12 należy do tego na mocy swych funkcji w państwie i w kościele. Z 84 członków piastowało 17 dawniej urzędu ministrów, a jeden, generał de Saint-Arnaud, jest jeszcze ministrem. 37 było członkami prawodawczego zgromadzenia, a jeden, były wiceprezydent republiki, był tylko członkiem konstytuancy. 34 senatorów są to dawniejsi parowie Francji. Co się tyczy stanów, liczy senat 6 marszałków i 19 generałów, 2 admirałów i 3 wiceadmirałów, 6 wysokich urzędników sprawiedliwości, 6 członków akademii umiejętności, 2 członków akademii umiejętności moralnej i jednego członka akademii napisów. Rada stanu liczy tylko 8 członków, którzy przed 2. grudnia do niej należeli, z tych tylko 2 byli już przed rewolucyą lutową radcami stanu. Z 30 wyłączonych członków byłej rady stanu najznakomitsi są: *Vivien, Bethmont, de Cormenin, Havin, Ch. Dunoyer, Horace Say, Boussingault, Bureau de Pusy, de Rainneville, Gauthier de Rumilly, Cousin de Perceval.*

Rozporządzenie przeciw szynkowniom będą jak słycać następującymi przepisami uzupełnione: 1) W każdej gminie będzie nadal tylko tyle szynkowni, aby na każde 500 do 1000 dusz jedna przypadała; 2) Liczba istniejących obecnie szynkowni będzie przez powolne uchylanie na liczbę normalną zredukowana; 3) Przywilej szynkowania będzie odebrany tym, co fałszują napoje, lub fałszowane trunki sprzedają, którzy państwo o daniny oszukują, którzy opilstwo, rozpustę, zakazane gry i polityczne zabiegi popierają; 4) Opilstwo samo przez się jako przestępstwo w związku z innymi zbrodniami, niebędzie już uważane za łagodzącą, ale raczej za obciążającą okoliczność; która podwyższenie kary o jeden stopień za sobą pociąga; 5) Urzędnicy administracji publicznej zwrócą na przyszłość swą baczność nie tylko na sprawy podatkowe, ale oraz na odbywające się wewnątrz szynkowni wypadki, odnoszące się do zdrowia i moralności. (P. Z.)

— O sprawie marokańskiej mówi półurzędowe doniesienie w *Monitorze*, jak następuje:

„Expedycya pod rozkazami admirała Dubourdieu odniosła po-

žadany skutek. Pan Bourrée, francuski sprawujący interesa w Tangerze, otrzymał zupełną satysfakcyę, tak co się tyczy cielesnej chłosty stron obrażających, jakoteż pieniężnego wynagrodzenia. Sardyński konsul nie będzie więc wykonywać pośrednictwa, a dana naszym poddanym protekcyą była wszystkim, co jego staranności poruczonem było. Cesarz Marokański napisał natychmiast do prezydenta republiki list z zapewnieniem najszczerzej zyczliwości. Uprzejme to oświadczenie przyjęto, jak zasługuje, i nie ulega żadnej wątpliwości, że niektóre trudności będące na przeszkodzie powrotowi francuskiej misji do Tangieru, w krótkim czasie według życzenia usunięte zostaną.“

(Telegraficzna depesza.)

Paryż, 31. stycznia. *Monitor* zawiera pismo prezydenta republiki do prefekta policyi, w którym powiedziano, że ministeryum policyi ma być władzą opiekuńczą dla dobrzemysłujących a postrachem dla nieprzyjaciół społeczeństwa. — Grobowce rodziny Orleans w Dreux wyłączone są od konfiskacyi. (*Austria.*)

Włochy.

(Depesze telegraficzne.)

Liworna, 26. stycznia. Antoni *Bonaparte* przybył tu dzisiaj i udaje się w dalszą podróż do Pisa i Florencyi.

Turyń, 28. stycznia. Do *Risorgimento* piszą z Neapolu, że stanowcze uchylene konstytucyi nastąpi tam w krótkim czasie; wiadomość zaś, jakoby nowe instytucye zaprowadzone być miały na wzór francuskich, nie zasługuje na wiarę. — Senat potwierdził traktat handlowy z Austryą. Izba deputowanych obradowała nad projektem względem środków ku utrzymaniu publicznego bezpieczeństwa, i przyjęła już pierwszy artykuł.

Neapol, 21. stycznia. Hrabia *Spaur*, król. bawarski poseł, przedłożył listy wierzytelne J. M. królowi w Neapolu.

— Królewicz Neapolitański, następa tronu, książę Kalabrii, zaczął dnia 16. b. m. siedemnasty rok swego życia. Król nadał mu, przysługującą Następcy tronu godność Wielkiego Konnetabla orderu ś. Grzegorza, a dnia 17. wystąpił książę pierwszy raz na posiedzeniu zwyczajnej rady stanu.

Genua, 28. stycznia. *Wychodźcom politycznym wyznaczono termin do 5. lutego dla postarania się w kwesturze o karty pozwolenia dalszego pobytu.* (L. k. a.)

Prusy.

(Wiadomości potoczne z Berlina.)

Berlin, 28. stycznia. Czynność izb zdaje się po długiej przerwie nareszcie w większym stopniu rozwijać. Komisye przedłożyły znowu kilka sprawozdań, mianowicie uzbierał się dość obfity materiał dla obrad nad budżetem. Przeciw wymienionym przez rząd pozycjom nie robi izba ważnych zarzutów. Na uwagę zasługuje sprawozdanie o petycyach, które przedłożyli właściciele obligacyi z trzech przymusowych pożyczek byłego królestwa Westfalskiego, aby ich pretensye zaspokojono. Komisya zaproponowała przejście do dziennego porządku, które zapewne przyjętem będzie. — Odwołanie tutejszego francuskiego posła, pana Lefevre, dla mianowania go radcą stanu,

— „Tak jest, przypadek, lecz najmniejszy ze wszystkich przypadków, ze wszystkich nieszczęść, które mnie spotkały. Miałem wówczas zaledwie dwa lata, gdy z góry La Flégère spadła lawina śniegu i zasypała mieszkanie rodziców. Mój ojciec, posługujący za przewodnika w tych górach, przepędził noc w opactwie; mozesz pan wyobrazić sobie jego rozpacz, gdy zastał rodzinę swoją zagrzebaną pod śniegiem. Przy pomocy kilku towarzyszy udało mu się przekopać otwór w zaspie i dostać się do wnętrza chatki, której dach trzymał się jeszcze na zachwianych belkach. Najpierwej padł jego wzrok na moją kołyskę; pochwyił ją w silne ramiona i wyniósł co prędzej na bezpieczne miejsce, bo niebezpieczeństwo wzmagało się co chwila; ciągle podkopywanie śniegów przyspieszało tylko zupełne zasypanie naszej pogruchoanej chatki. Mój ojciec przedarł się jeszcze raz aby wyratować omdlałą matkę, — ale niewrócił już; przez chwilę widziano go jeszcze przy świetle gorejących zewnątrz pochodni, jak niósł matkę na rękę — potem zapadło się wszystko: — ja zostałem sierotą, a nazajutrz spostrzeżono, zem ociemniał.“

— „Biedne dziecię! — I tak sam jeden pozostałeś na świecie, — sierota bez opieki!“

— „W naszej dolinie niemasz ludzi nieczułych na nieszczęście; wszyscy zadni mieszkańcy z Chamouny starali się wspólnie nieść ulgę nieszczęśliwemu; jeden dał mi przytułek u siebie, drugi pozywienie, trzeci odzież, a pewna poczciwa wdowa, której dzieci pomarły, zajęła się pielegnowaniem sieroty. I dziś jeszcze czuwa nademną z troskliwością macierzyńską i wyprowadza mnie latem codziennie w to miejsce.“

— „A oprócz tych niemiałeś pan żadnych przyjaciół więcej?“

— „Miałem i innych jeszcze“ — rzekł młodzieniec kładąc tajemniczo palec na ustach — ale porzucili mnie.“

— „I nigdy już niepowrócą?“

— „Tak sędzę, niestety; chociaż przed kilkoma dniami zdawało mi się koniecznym, że Puck mój powróci, że się zabłąkał tylko — ale między naszymi lodowcami niemożna błąkać się bezkarnie! Już ja go pewno nigdy nieprzytulę do mego boku, nigdy nieusłyszę szczekania jego przy zbliżaniu się podróżnych;“ to rzekłszy gorzko zapłakał.

— „Jak się pan nazywasz?“

— „Gervais.“

— „Mój panie Gervais, jakżebym rad dowiedzieć się coś więcej o przyjaciółach, których postradałeś;“ to mówiąc zabierałem się usiąść obok niego; ale młodzieniec zerwał się czemprędzej i zajął skwapliwie to miejsce.

— „Nie tutaj, nie tutaj, panie“ — wołał — „to miejsce Eulalii, a od czasu jej odjazdu niesiedział nikt na niem.“

— „Eulalii?“ — rzekłem i zająłem miejsce gdzie on wprzód siedział — „opowiedz mi pan historye Eulalii i swoje własną; jabym rad bardzo zapoznać się bliżej z panem!“

Gervais mówił dalej:

— „Powiedziałem już panu, że życie moje niebyło pozbawione wszelkiego oroku szczęścia. Ojciec niebieski wynagradza tém stratę nieszczęśliwemu, że w sercach dobrych ludzi obudza współczucie i litość dla niego. I ja też żyłem w szczęśliwej świadomości mojego nieszczęścia. Ale niespodzianie pojawił się jakiś nieznamy we wsi des Bois, najął sobie dom i stał się wkrótce przedmiotem powszechnego zajęcia. Znał go tylko pod imieniem „pana Roberta,“ ale ogólne było mniemanie, że jest osobą wyższego towarzystwa, że doznawszy bolesnych strat i wielkich cierpień w życiu, postanowił nakoniec przeżyć resztę dni swoich w zupełnem odosobnieniu. Mówiono, że stracił małżonkę, którą bardzo kochał, i że córka jego, jedyny owoc tego małżeństwa, była główną przyczyną jego smutku, bo się urodziła ślepa. Ale równie jak ojca wielbiono powszechnie jako wzór cnoty i szlachetności, wychwalano także głośno dobroć i wdzięki jego córki. Moje kalectwo niedozwalało mi sądzić o jej piękności; jednakże gdybym był ją mógł widzieć nawet, niebyłaby mogła zrobić miłszego wrażenia na mnie. Nieraz przedstawiam ją sobie w duszy powabniejszą jeszcze i więcej kochania godną niż moją matkę.“

— „A więc umarła?“ — spytałem.

— „Umarła!“ — zawołał — a w głosie jego przebiegała się dziwna mieszanina radości i trwogi — „umarła! — któż panu to powiedział?“

— „O — przebac mi, panie Gervais, ja jej nieznałem i chciałem tylko dociec przyczyny waszego rozłączenia.“

(Ciąg dalszy nastąpi.)

potwierdza się. — Cesarzowa Rosyjska jest tu spodziewana z wizyta na srebrne wesele Księcia Karola. Cesarz az później przybędzie. — W Wroclawiu przeszło dnia 25. b. m. ośmnastu protestantów na katolickie wyznanie wiary.

Królestwo Polskie.

(Ułaskawienie.)

Warszawa, 31. stycznia. Najjaśniejszy Pan, przychylnie do wstawienia się JO. Księcia Namiestnika Królestwa, najmiłościwiej dozwolił raczył wychodźcy polskiemu Augustynowi *Kwaśniewskiemu* w Anglii przebywającemu, powrócić do Królestwa Polskiego, bez pozostawienia mu atoli prawa legitymowania się z pochodzenia szlacheckiego i bez zwrócenia mu skonfiskowanego na rzecz skarbu majątku. (G. W.)

Grecya.

(Depesza telegraficzna.)

Ateny, 27. stycznia. Senat odrzucił 37 głosami przeciw 14 projekt do ustawy względem subwencji familii Cunduriotis. *Observateur d'Athenes* ogłosił bilans narodowego banku na drugie półrocze 1851, który okazuje zysk 70,611 drachm, 75 hept. (L. k. a.)

Tureya.

(Depesza telegraficzna.)

Konstantynopol, 24. stycznia. Sprawę grobu świętego *salutowano na zasadzie traktatu z roku 1760. Bliższe szczegóły w tym względzie nie są jeszcze wiadome. To tylko pewna, że tak rząd jak i p. Lavalette zdają się być rezultatem tym zaspokojeni.* Pewien bankier, rodem Rumun, uciekł do Odesy. Kierował on sprawami pieniężnymi sułtana, trzymał w dzierżawie kilka komor cłowych, i dłużył samemu tylko rządowi 13 milionów piastrow. Ogólny deficyt jego wynosi 15 milionów. Pomieszkanie i wszystkie papiery jego opieczętowano urzędownie. (L. k. a.)

Egipt.

(Niepomyślna depesze z Konstantynopolu.)

Z Alexandryi donoszą z 20. stycznia. Ostatnie z Konstantynopola nadeszłe depesze nie są bynajmniej dla wicekróla pomyślne. Sułtan obstaje przy tem, aby tanzymat zaprowadzono bezzwłocznie tak w Egipcie jako i we wszystkich innych prowincjach państwa tureckiego. Szczególnym tylko usiłowaniam przebywających w Konstantynopolu komisarzy Abbas Baszy powiodło się uzyskać przedłużenie na jeden miesiąc terminu dla porozumienia się z wicekrólem. (L. k. a.)

(Depesza telegraficzna.)

Alexandrya, 15. stycznia. Wicekról Abbas Basza przyjął księcia Leuchtenberskiego z szczególniejszemi honorami. Ten ostatni zamysła niezadługo udać się w dalszą podróż do górnego Egiptu. (L. k. a.)

Wiadomości handlowe.

(Ceny targowe w obwodzie Kołomyjskim.)

Kołomyja, 19. stycznia. W pierwszych dwóch tygodniach bieżącego miesiąca sprzedawano na targach w Kołomyi, Kuttach i Obertynie w przecięciu korzec pszenicy po 5r.40k.—7r.12k.—5r.; żyta 4r.24k.—4r.50k.—4r.; jęczmienia 3r.1k.—3r.41k.—3r.; owsa 1r.37k.—1r.38k.—2r.; hreczki 4r.18k.—3r.38k.—3r.; kukurudzy 4r.11k.—4r.12k.—4r.30k.; kartofli w Kołomyi 2r.24k. Za cetnar wełny najlepszego gatunku płacono 95r.—22r.—0; nasienia konicza w Kołomyi 40r.; siana 34k.—1r.24k.—50k. Za sąg drzewa twardego 6r.—5r.50k.—8r., miękkiego 3r.36k.—4r.40k.—6r.24k. Funt mięsa wo-

łowego kosztował 3¹/₄k.—4k.—3k. i garniec okowity 1r.40k.—1r.40k.—1r.20k. m. k.

Kurs lwowski.

Dnia 5. lutego.

	gotówka		towarem	
	zlr.	kr.	zlr.	kr.
Dukat holenderski	5	44	5	48
Dukat cesarski	5	47	5	50
Półimperyal zł. rosyjski	10	—	10	3
Rubel śr. rosyjski	1	56 ¹ / ₂	1	57
Talar pruski	1	48	1	50
Polski kurant i pięciozłotówk.	1	25 ¹ / ₂	1	26 ¹ / ₂
Galicyjskie listy zastawne za 100 zlr.	82	27	82	55

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 5. lutego 1852.

	zlr.	kr.
Kupiono 100 po	—	—
Przedano 100 po	—	—
Dawano za 100	92	30
Żądano za 100	—	—

(Kurs wekslowy wiedeński z 5. lutego.)

Amsterdam — 1. 2. m. Augsburg 123¹/₂ l. uso. Frankfurt 123 l. 2. m. Genua — p. 2. m. Hamburg 181³/₄ l. 2. m. Liwurna 120³/₄ p. 2. m. Londyn 12.15. l. 2. m. Medyolan 123¹/₂. Marsylia 146 l. Paryż 146 l. Bukareszt — —. Konstantynopol —. Agio duk. ces. 29⁵/₈. Pożyczka z r. 1851 5⁰/₁₀ lit. A. 94¹³/₁₆ lit. B. —.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 5. lutego.

Pora	Barometr w mierze wiedz. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Średni stan temperatury dog. 6. zr.	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6 god. zran.	28 0 0	— 10,5 ⁰	+ 0,2 ⁰	PnZ ₀ .	pochm. mgła
2 god. pop.	27 10 85	— 2,6 ⁰	— 10,5 ⁰	P ₀ .	bard. pochm. śnieg
10 god. wie.	27 7 42	— 0,3 ⁰		P ₀ .	" " "

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 5. lutego.

Hr. Łoś Julian, z Żółkwi. — Baron Błażowski Krzysztof, z Jazłowiec. — PP. Herman Łucyan, z Husiatyna. — Krajewski Nikary, z Toporowa. — Kęszycy Teodor i Józef, z Dzwinostru. — Pawlikowski Klemens, z Szczyrzyka. — Zawadzki Jan, z Firlejówki.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 5. lutego.

PP. Vivien Wincenty, do Wysock. — Turczyński Jan, do Skaposzyna. — Obertyński Leopold, do Stronibab. — Micewski Edward, do Tuczamp. — Hausner Otto, do Mościsk. — Domaradzki Seweryn, do Dolholuki. — Obertyński Wacław, do Sawczyna.

TEATR.

Dziś: na dochód Instytutu Ubogich dwie sztuki: pierwsza w niemieckim języku: „*Der Kammerdiener*“ ze *Scribego*; komedia w 1. akcie; druga w polskim: „*Trefniś*“ z Malesvilla komedia we 2. aktach.

W ustępach między sztukami „*Pas de quatre*“ tańczyć będą pp. Risa, Bracher, Zeimer i Schellenberger. Na zakończenie *Mazur* we cztery pary.

Jutro: Towarzystwo pp. *Schier* wyprawi tańce i sztuki łamane.

Składka na Czertez. Wpłynęło 11 zlr. m. k.
Składka na Buców. Wpłynęło 4 zlr. m. k.

KRONIKA.

Sprostowanie.

W ogłoszeniu o Nagrodzie, które kasyno Obywatelskie za napisanie sztuki dramatycznej wyznaczyło (Ob. N. 25. Gaz. Lw.) czytać o warunkach:

„Sztuka oryginalna ma być albo treści historycznej z dziejów narodu polskiego wyjętej, albo też może być osnutą na tle wziętem z życia towarzyskiego naszych czasów.“

W Tarnowskim znowu młodzieńca powstała prorokini; trzy-nastoletnie dziewczę ze *Smigna* czy *Smignowa* — (jak miejscowym lepiej nie wiemy) — niejaka *Zofia Schab* córka kmiecia Stanisława Schaba; ale jakieś dziewczę w rzeczach boskich biegłe, bo karci błędy i przestępstwa ludu groźnie i śmiało, a lud snadź choiwy słowa bożego nauki, garnie się zdala i bliska ku niej i przysłuchiwa się jej podszeptom zarliwym. Poprawcie się w ślepotę waszej wywołuje, zaniechajcie pijaństwa a szanujcie duchownych, zamknijcie usta przekłóstwom waszym, bo za karę dwa lata wam kartofle rodzić nie będą; wy gospodarze i gospodynie co to się kwiecie szaty stro-

icie i wstażki opinacie, płakać będziecie, że się wam pszenica zwiedzie, a krowy mleko stracą. Pokorą a łagodnością zajdziecie daleko, i krowa, która „fyca“ więcej wam mleka dawać będzie, jeśli nie będziecie kłąć krowce i bić ją. Tych słów — dodaje — nauczyła mnie Matka Boska, kiedy w jesieni bydło pasafa w polu, objawiła mi się w obłokach, w bieli osiana promieniami światła, i dwakroć objawiła mi się przekazując wiele rzeczy, a których wymówić mi nie wolno, aż rozeznam po pewnych cechach tego, któremu godziwa będzie powierzyć słowa prawdy i objawienia. A nie ustraszysz mnie chłosta ani więzienie, przepowiadając będąc słowo Boże. — W rzeczy samej mimo przestrog rodziców nie ustawała rozszepetywać pokątnie pomiędzy ludem te słowa, luboć w istocie piękne, ale przy jej wieku i usposobieniu zawsze to schorzałej myśli marzenia; zwierchność zatem obwodowa poleciała ją ścisłemu dozorowi władzy miejskiej Tarnowskiej, dodała księdza i lekarza ażeby czuwali nad nią.

Przy dzisiejszej Gazecie załączamy Prospekt i Numer 1. *Telegrafu*; pisma miejscowego, które tu dwa razy na tydzień wychodzić będzie na wzór lokalnych Dzienników po wszystkich Stolicach. Są to wszędzie Echa uliczne, ale kryją wiele prawdy w żartach.